

→ LLIBRES

FITXA BIBLIOGRÀFICA

Illska. La Maldad**Eiríkur Örn Norddahl**

Traducció d'Enrique Bernárdez

Hoja de Lata Xixón, 2018
630 pàgines

Jordi Sellarès

Es llibres que publica l'editorial asturiana Hoja de Lata poden ser moltes coses, però mai són llibres convencionals. La darrera prova del seu bon ull per trobar obres diferents és aquesta *Illska. La maldad* (2012), del jove Eiríkur Örn Norddahl (1978), una novel·la que ho va petar fort als cercles literaris nòrdics, i més enllà. Potser sigui una mica exagerat dir que és la gran novel·la sobre l'ascens de l'extrema dreta a Europa, però és innegable que aquesta novel·la ens arriba en un moment "idoni", de rigorosa actualitat; sinó que els hi ho preguntin als andalusos o als brasilers. I mentre que potser no ofereix respostes al perquè d'aquest ascens, sí que ens interpella, com a lectors, perquè ens plantejem conceptes més enllà d'aquest "momentum" del neofeixisme. *Illska* ens parla i ens fa qüestionar també conceptes com l'amor, la memòria històrica, la paternitat, la sexualitat o la consciència col·lectiva.

Illska és una novel·la amb molts nivells de lectura, amb diverses trames que es van entreteixint les unes amb les altres malgrat

algunes d'elles succeeixen en temps i espais diferents. Primerament, trobem a l'Àgnes, una jove islandesa d'origen lituà, que està escrivint una tesi sobre la Segona Guerra Mundial, l'Holocaust i l'ascens de l'ultradreta, el populisme, el racisme i la xenofòbia a Islàndia i a Europa, sobre com el populisme i la xenofòbia actuen de vàlvula d'escapament d'una situació de crisi de valors i sistèmica com la que es va viure a Europa, i en particular a Islàndia, arrel de la crisi econòmica i la Revolució de les Cassoles del 2008. En aquest context, on valors antics i nous es posen cara a cara, és on Àgnes coneixerà a Ómar, un lingüista islandès amb aires intel·lectuals i bastant implicat en la revolució cívica islandesa.

D'aquesta primera part en destaca l'estructura dels capítols, on la relació entre Àgnes i Ómar es va intercalant amb sentències, gairebé aforismes, sobre l'ascens del racisme i la xenofòbia. Alguns d'aquests interludis són obertament crítics amb el racisme i la xenofòbia, però de tant en tant l'autor en deixa anar algun de més polèmic, a la corda fluixa d'allò sospitós, d'aquell comentari i sentència que ens fa sentir incòmodes tot posant-nos davant del mirall i preguntant-nos: "Si no estic en total desacord amb aquesta sentència, sóc potser una mica racista?"

L'obsessió d'Àgnes amb l'Holocaust i l'ascens del neofeixisme la portarà a conèixer a Àrnor, un neonazi convençut, i amb qui acabarà tenint una relació d'amor-odi que ningú s'hauria esperat. I ningú se l'hauria esperat perquè anem coneixent, en una altra de les línies argumentals, la història de Jurbarkas, a Lituània, ens els prolegòmens de l'arribada de la Wehrmacht. Un cop els soviètics han fugit, l'arribada de les SS i la Gestapo i la inestimable ajuda dels *Einzoitsgruppen* locals, els fusellers lituans, marcarà l'inici de les hostilitats més obertes contra la comunitat jueva del poble, que passarà de la reclusió a les agressions i els insults, les desaparicions i, finalment, l'assassinat de tots ells. Aquesta

Illska. La Maldad

línia argumental, no per molts cops llegida i coneguda, deixa de ser esborronadora i feridora. I en la història del genocidi a Jurbarkas (però que podria ser a qualsevol altre lloc), els avantpassats de l'Àgnes es troben entre les víctimes però també entre els botxins.

Lluny de deixar-ho aquí, l'autor també ens parla de la infància d'Àrnor, fill d'una comunista convençuda que acaba esdevenint un neonazi amb unes idees molt fonamentades i sòlides, i també coneixerem la infància i adolescència d'Ómar, que estarà marcada per la immaduresa i la inseguretat que el portarà a dur a terme accions forassenyades, delictives, quan s'adona de l'*affaire d'Àgnes* amb un neonazi. Per si això fos poc, Norddahl també donarà veu al fill d'Àgnes —que se suposa que ha tingut amb Ómar— i ens farà veure el món ple d'alts i baixos emocionals de les relacions adultes des del punt de vista d'un nadó.

En algunes fases de la novel·la ens sentim sobrepassats, desorientats; no sabem on ens vol portar l'autor, quina és la seva intenció. Fins i tot es podria dir que alguna d'aquestes fases sobrecarrega. Però poc a poc, sobretot a la darrera part del llibre veiem com totes les peces comencen a encaixar, com totes les línies argumentals, aparentment tan disperses, comencen a clarificar-se i a apropar-se fins a encaixar. Com deia abans, un cop acabem el llibre no tindrem massa respostes sobre el perquè de l'ascens del racisme i el feixisme en temps recents (tornem a pensar en Brasil, Andalusia o fins i tot en els Estats Units), però sí que ens haurem fet un bon grapat de preguntes, i potser només per això ja hagi valgut la pena la lectura.

També voldria destacar l'admirable treball de traducció d'aquesta obra a càrrec del lingüista i filòleg especialitzat en llengües nòrdiques Enrique Bernárdez, de qui vaig tenir la sort de llegir l'excel·lent i molt recomanable *Los mitos nórdicos* (Alianza, 2002).

El Pla de Drets Humans a Catalunya ha arribat a Terrassa

**COL·LECTIU ADVOCATS
I ADVOCES
PELS DDHH**

C/ Prior Tapia 26

Telèfon 629 84 3674

L'Estructura de Drets Humans es va crear l'any 2017 seguint recomanacions internacionals, com els Principis de París

La Conferència Mundial de Drets Humans celebrada a Viena l'any 1993 va recomanar l'elaboració de plans d'acció nacionals on s'identifiquessin objectius de millora en la promoció i protecció dels drets humans.

L'Organització de les Nacions Unides encoratja l'adopció de plans d'acció

nacionals de drets humans, que han de ser documents públics, elaborats amb una àmplia participació de la societat, amb un abast general de tots els drets humans i orientats a l'acció.

L'Estructura de Drets Humans de Catalunya és un organisme creat a 2017 pel Síndic de Greuges i l'Institut de Drets Humans de Catalunya amb l'objectiu principal d'elaborar un pla de drets humans amb la participació de la ciutadania. A més té encomanades altres funcions de promoció dels drets humans com coordinar una xarxa amb entitats socials, emetre opinions sobre els projectes i les proposicions de llei del Parlament de Catalunya amb incidència en els drets humans, i l'elaboració d'informes sobre la situació dels drets humans a Catalunya pels mecanismes internacionals de drets humans.

El Síndic i l'Institut de Drets Humans de Catalunya conformen l'Estructura de Drets Humans de Catalunya que compta amb un Consell Assessor compost per nou entitats socials i de defensa dels drets humans, dos col·legis professionals (periodistes i advocacia) i nou experts de diversos àmbits.

El 21 de gener, l'Estructura de Drets Humans de Catalunya (EDHC) va iniciar la participació pública per a la cons-

trucció del Pla de drets humans amb una presentació al Museu Marítim de Barcelona, a l'edifici de les Drassanes Reials, on es va insistir en la necessitat d'enriquir el Pla amb aportacions de les persones i organitzacions que treballen en temes de drets humans i moviments socials de base.

Què és un pla de drets? Un Pla de Drets Humans és un document de compromís elaborat amb la participació activa de la ciutadania que recull un ventall de mesures i accions que han de dur a terme el Govern i els poders públics per a millorar la promoció i la protecció dels Drets Humans i que preveu un mecanisme de control de l'efectiva aplicació d'aquest.

Què hem fet fins ara? D'on parteix el Pla?

El Pla parteix d'una primera fase de diagnòstic de l'estat dels drets a Catalunya que ha estat analitzada pel Consell Assessor de l'EDHC i altres persones expertes. D'aquestes diagnòstics se'n pot trobar un resum a la pàgina web de l'Estructura perquè puguin ser fàcilment consultables.

L'Estructura també està treballant pel que creu que haurien de ser les mesures per promoure l'efectivitat del Pla. Com es pot contribuir a la construcció del Pla?

Impulsant l'organització de processos de debat i consulta en forma d'agores de discussió temàtiques (#AgoraDeDrets) per tot el territori. Aquest procés ja ha començat i, i durarà cinc mesos, fins al juny de 2019.

A Terrassa, de la mà de la Síndica de Greuges de la Plataforma Espai Drets, s'han iniciat els treballs organitzats per discutir drets entre la ciutadania. Ja s'han format grups per treballar el Dret a l'Habitatge, els Drets de les Persones Grans, els Drets de les Persones amb Discapacitat, els Drets del col·lectiu LGTBI, el Dret a l'Educació, el Dret a la Ciutat.

La pròxima reunió serà el dia 24 d'abril a les 18 hores a la Masia Freixa, la seu de la Síndica de Greuges. Us esperem, ara tenim l'oportunitat de treballar directament per a millorar la garantia de compliment de tots els nostres Drets.

Esternalizando
feminisme y cocina verde

Esther Valero

Recepta: gelatina de maduixa i romaní

Quan veieu el fàcil que és preparar una gelatina, no en compreu més la del súper; aquella que es fa amb pell, ossos d'animals i un munt d'additius. Us proposo una versió molt fàcil per començar. És de maduixa amb un suau toc de romaní, però la podreu fer amb altres fruites de temporada, respectant les quantitats per tal que quedi una bona textura.

Ingredients (per a dues persones):

- 6 maduixots.
- Unes quantes branquetes de romaní.
- 2 cullerades soperes de mel (o més si us agrada amb més dolçor).
- 300 ml aigua.
- 3/4 cullerades soperes d'agar-agar.

PROCEDIMENT:

Triturar els maduixots amb la mel i reservar. Infundir el romaní a l'aigua, fent-lo bullir amb la cassola semi tapada uns cinc minuts. Colar. El líquid que queda s'ha de bullir de nou amb l'agar-agar sense deixar de remoure durant cinc minuts més. Immediatament després, barrejar-lo amb els maduixots i vessar-lo als recipients. Refrigerar un parell d'hores.

Si vols veure més articles gastrofeministes, visita: www.esternalizando.net.